

Základní škola Olomučany, Olomučany 10

IČO: 71001727

Vzděláváí žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ)

Vypracoval:	Mgr. Jiří Pukl, ředitel školy
Schválil:	Mgr. Jiří Pukl, ředitel školy
Pedagogická rada projednala dne:	30.8.2021
Školská rada schválila dne:	30.8.2021

Platnost od: 1.9.2021

Mgr. Jiří Pukl
ředitel školy

Základní škola Olomučany poskytuje cílenou podporu žákům s odlišným mateřským jazykem (OMJ) tak, aby se co nejdříve mohli zapojit do běžné výuky, a následně dlouhodobě podporuje rozvoj jejich akademického jazyka, aby jejich účast ve vzdělávání mohla být ve všech předmětech co nejefektivnější a aby mohl každý žák plně rozvinout své studijní schopnosti a potenciál.

Přijetí žáka s OMJ k základnímu vzdělávání a nastavení úrovně podpory a adaptace

Žáci s OMJ jsou zařazeni do ročníku, kterému odpovídají věkem s přihlédnutím k dosavadnímu průběhu vzdělávání, respektive k jazykové vybavenosti žáka. Na podpoře žáků s OMJ se aktivně podílí ředitel školy, speciální pedagog, učitel češtiny jako dalšího jazyka (ČDJ), asistent pedagoga a přidružení pedagogové vyučující předměty ve třídě s žákem s OMJ.

Po příchodu nového žáka s OMJ do školy učitel ČDJ provede orientační jazykovou diagnostiku, aby zjistil úroveň znalosti češtiny žáka a mohl na základě toho vhodně nastavit jeho podporu. Výsledky jazykové diagnostiky učitel ČDJ konzultuje s ředitelem školy, speciálním pedagogem a s ostatními pedagogy. Na základě výsledků jazykové diagnostiky pedagogové vytváří pro žáka individuální plán jazykové podpory (PJP), ve kterém mu v jednotlivých předmětech výuky stanovují individuální vzdělávací cíle, které jsou pro něj vzhledem k jeho jazykové bariéře reálně dosažitelné.

Na základě komunikace mezi ředitelem školy, třídním učitelem, učitelem ČDJ a speciálním pedagogem, kdy se ujasňují žákovy potřeby nejen ve vzdělávání, ale i v oblasti adaptace a socializace v novém školním i kulturním prostředí, je domluvena vhodná podpora pro žáka z výše uvedených. Škola zváží zapojení pomáhajícího spolužáka, tzv. „patrona“, který bude novému žákovi nápomocný v prvních dnech a týdnech. Třídní učitel posadí nového žáka vedle jeho „patrona“. Hned na začátku také škola nastavuje komunikaci se zákonnými zástupci žáka s OMJ a domlouvá se na způsobu a pravidlech vzájemné spolupráce tak, aby vyhovovala oběma stranám. V případě potřeby při komunikaci s rodiči žáků s OMJ škola zapojuje tlumočníky.

Spolupráce školy s PPP/SPC při adaptaci žáka s OMJ

Žáky s OMJ, kteří mají kromě nedostatečné znalosti ČDJ další přidružený problém, škola po domluvě se zákonnými zástupci odesílá na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Pokud má žák v rámci podpůrných opatření druhého či vyššího stupně doporučeno poradenským zařízením vypracování individuálního vzdělávacího plánu (IVP), škola rozhodne o poskytování vzdělávání podle IVP a IVP vypracuje. Se vzděláváním dle IVP musí souhlasit zákonní zástupci žáka. Plány podpory (PJP a IVP) žáků s OMJ škola průběžně vyhodnocuje. Pokud shledá, že stávající podpůrná opatření nevedou k naplnění stanovených cílů, jsou podpůrná opatření přehodnocena a upravena – buď samotnou školou v rámci prvního stupně podpůrných opatření (PJP) nebo na doporučení pedagogicko-psychologické poradny v rámci druhého či vyššího stupně podpůrných opatření (IVP). Podpůrná opatření jsou tedy průběžně upravována tak, aby co nejlépe odpovídala aktuálním potřebám žáků s OMJ. Žákovi s OMJ učitel ČDJ zajistí výuku ČDJ v adekvátním rozsahu dle výsledků jeho jazykové diagnostiky, případně ho zařadí do vhodné skupiny pro výuku ČDJ, a ve spolupráci s jeho třídním učitelem a ředitelem školy upraví jeho rozvrh tak, aby se mohl účastnit ČDJ v době běžné výuky.

Žáci jsou na výuku ČDJ se souhlasem zákonných zástupců částečně uvolňováni z běžné výuky na základě § 50 školského zákona. Při rozhodování, z jakých hodin jsou žáci uvolňováni, hraje roli jazyková vybavenost žáků a domluva s pedagogy. Škola žákům s OMJ dle jejich PJP/IVP poskytuje kromě výuky ČDJ také pedagogickou intervenci, speciálně pedagogickou péči či konzultace se speciálním pedagogem.

Žákům s OMJ jsou kromě výuky ČDJ poskytovány také uzpůsobené pracovní listy, uzpůsobené zadávání školních prací a aktivit. Žákům jsou nastavovány realistické individuální vzdělávací cíle a výuka je upravena obsahově i rozsahově.

K dispozici jsou i asistenti pedagoga, kteří mohou při výuce žákovi pomáhat s pochopením učiva a ujistit jej, že pracuje správně. Žákům s OMJ škola poskytuje také doučování ČDJ a dalších předmětů běžné výuky v odpoledních hodinách, stejně tak jako všem ostatním žákům, kteří o to projeví zájem, dle aktuálních možností a prostředků školy.

Hodnocení žáků s OMJ

V souladu s vyhláškou č. 48/2005 Sb. škola považuje nedostatečnou znalost českého jazyka žáka za závažnou souvislost, která ovlivňuje jeho výkon, a tuto skutečnost je nutné zohlednit při hodnocení žáka s OMJ. Žáci s OMJ jsou proto hodnoceni za individuální pokrok, podle toho, nakolik se jim daří plnit individuální vzdělávací cíle stanovené v konkrétním plánu podpory (PJP/IVP). Při hodnocení ve všech předmětech pedagogové kladou důraz na motivační složku a využívají slovní a formativní hodnocení.

Pedagogové si uvědomují potenciál jazykové a kulturní rozmanitosti svých žáků a cíleně aktivují jejich předchozí znalosti, zkušenosti i jazykovou výbavu. Škola realizuje řadu aktivit, které ve školním prostředí zviditelňují vícejazyčnost a multikulturalitu, aby tím více podpořila identitu a sebevědomí žáků s OMJ a usnadnila jejich integraci v novém prostředí. Současně pedagogové podporují třídní kolektiv, aby přijímal vícejazyčnost jako přirozený jev, který může vzdělávání obohatit.